

II. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego

Ustawa *Prawo ochrony środowiska* nakłada na zarząd województwa obowiązek sporządzenia wojewódzkiego programu ochrony środowiska. Program dla województwa zachodniopomorskiego, sporządzony na okres 4 lat, został zatwierdzony przez sejmik pod koniec 2002 roku. Określa on cele ekologiczne, priorytety, harmonogram działań proekologicznych oraz źródła finansowania niezbędne do osiągnięcia postawionych celów. Jest podstawą działań Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego w zakresie polityki ekologicznej i tworzenia innych programów branżowych oraz stanowi bazę dla formułowania wytycznych do powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Program ochrony środowiska jest jednym z programów wojewódzkich, które są realizacją strategii rozwoju województwa. Tak więc zawarte w Programie cele polityki ekologicznej województwa wyprowadzone zostały nie tylko z polityki ekologicznej państwa, ale również z zapisów „Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2015” oraz „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego”, dotyczących ochrony środowiska.

W Programie wyodrębniono 10 celów priorytetowych:

1. **„Gorące punkty”** – minimalizacja wpływu na środowisko oraz eliminacja ryzyka dla zdrowia ludzi w miejscach największego oddziaływania na środowisko w skali województwa.
2. **Gospodarka wodna** – zapewnienie odpowiedniej jakości użytkowej wód, racjonalizacja zużycia wody, zwiększenie zasobów w zlewniach oraz ochrona przed powodzią.
3. **Gospodarka odpadami** – zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów oraz wdrożenie nowoczesnego systemu ich wykorzystania i unieszkodliwiania.
4. **Poprawa jakości środowiska** – zapewnienie wysokiej jakości powietrza, redukcja emisji gazów cieplarnianych i niszczących warstwę ozonową, zminimalizowanie uciążliwego hałasu, ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym.
5. **Racjonalizacja użytkowania surowców** – racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów wraz ze wzrostem udziału wykorzystywanych zasobów naturalnych.
6. **Ochrona powierzchni ziemi i ochrona wybrzeża** – ochrona przed degradacją, rekultywacja terenów zdegradowanych, ochrona wybrzeża Bałtyku i Zalewu Szczecińskiego.
7. **Racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych** – zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem georóżnorodności i bioróżnorodności oraz rozwoju zasobów leśnych.
8. **Przeciwdziałanie poważnym awariom** – ochrona przed poważnymi awariami oraz sprostanie nowym wyzwaniom, czyli zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego i biologicznego.
9. **Zwiększenie świadomości społecznej** – edukacja ekologiczna.
10. **Monitoring środowiska** – zbudowanie systemu monitoringu i oceny środowiska, dostosowanego do wymagań i standardów Unii Europejskiej.

Chociaż praktycznie realizacja każdego z dziesięciu celów Programu odbywa się przy znaczącym udziale Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie, to szczególne zadania przypisane naszej instytucji znajdujemy w zapisach Programu, precyzujących realizację wymienionych poniżej celów:

Cel 4 – Poprawa jakości środowiska

- utworzenie bazy danych o emisji zanieczyszczeń powietrza we współpracy z samorządami i użytkownikami środowiska,
- wyodrębnienie obszarów naruszeń standardów jakości powietrza z określeniem zakresu naruszeń we współpracy z Wojewodą,
- aktualizacja informacji o emisji hałasu do środowiska we współpracy z samorządami powiatowymi oraz użytkownikami środowiska,

- ocena stanu akustycznego środowiska,
- ocena zagrożeń promieniowaniem elektromagnetycznym we współpracy z samorządami, przedsiębiorstwami energetycznymi oraz operatorami sieci telefonii komórkowej.

Cel 8 – Przeciwdziałanie poważnym awariom

- aktualizacja listy zakładów i instalacji stwarzających potencjalne zagrożenie wystąpienia poważnych awarii,
- współpraca transgraniczna w zakresie informowania o zagrożeniach i prowadzenia akcji ratowniczych, we współpracy z Ministerstwem Środowiska, Państwową Strażą Pożarną i Wojewodą.

Cel 9 – Zwiększenie świadomości społecznej

- utworzenie w urzędach administracji publicznej systemów gromadzenia i upowszechniania informacji o środowisku,
- informowanie społeczeństwa o stanie środowiska.

Cel 10 – Monitoring środowiska

- monitoring i ocena jakości środowiska we współpracy z Wojewodą, użytkownikami środowiska (szczególnie monitoring emisji), Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Szczecinie oraz Poznaniu, samorządami, Urzędem Marszałkowskim i Wojewódzką Stacją Chemiczno-Rolniczą.

Odpowiedzi na pytania – czy i w jaki sposób zadania wymienione powyżej są realizowane przez WIOŚ w Szczecinie? – znajdują się w prezentowanym Raporcie.

Dużym wyzwaniem ze względów merytorycznych i finansowych jest budowa systemu monitoringu i oceny środowiska, dostosowanego do wymagań Unii Europejskiej – Cel 10. Chociaż koordynatorem wszelkich działań w ramach tego celu jest Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, to cel ten powinien być realizowany przy współdziałaniu administracji rządowej i samorządowej różnego szczebla.

Również jeśli chodzi o finansowanie poszczególnych zadań w ramach tego celu, to jego ciężar nie może spoczywać jedynie na środkach budżetowych. W Programie, w tabelach podających źródła finansowania dla Celu 10 wymienione są także: finansowanie z funduszy UE, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, z funduszy gminnych i powiatowych.